



Tulipa biebersteinia



Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Tulipa* stamt af van het Perzische woord *tūlbent*, wat 'tulband' betekent en verwijst naar de vorm van de bloem wanneer deze gesloten is. De soortaanduiding *biebersteinia* is een eerbetoon aan de Duitse botanicus en reiziger Friedrich August Marschall von Bieberstein (1768–1826), die de flora van de Kaukasus en Zuid-Rusland uitgebreid bestudeerde. De soort werd in 1829 beschreven door I.A. en Yu. G. Schultes.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Tulipa biebersteinia is een wilde tulp, behorend tot de botanische tulpen (species tulpen). De plant wordt vaak in verband gebracht met de bostulp (*Tulipa sylvestris*), met name de ondersoort *Tulipa sylvestris ssp. australis*, en wordt soms zelfs als een nauw verwante, diploïde vorm van de bostulp beschouwd.

- Rijk: Plantae
- Orde: Liliales
- Familie: Liliaceae (Liefamilie)
- Geslacht: *Tulipa*
- Soort: *T. biebersteinia*

Synoniemen

Er zijn verschillende synoniemen in omloop, wat wijst op de nauwe verwantschap met andere gele wilde tulpen. Het meest prominente synoniem is *Tulipa quercetorum* (eikentulp). Daarnaast wordt het taxon soms gecombineerd met of beschouwd als een ondersoort van *Tulipa sylvestris*.

Variëteiten en cultivars

Tulipa biebersteinia is een botanische soort die vooral in zijn natuurlijke vorm wordt gekweekt. Er zijn geen breed erkende of veel verhandelde cultivars van deze specifieke soort bekend in de tuinbouw. De plant wordt gewaardeerd om zijn verwilderingsvermogen en natuurlijke gratie.

Familie

Deze tulp behoort tot de Liliaceae, de Liefamilie. De familie staat bekend om zijn bolgewassen met vaak opvallende bloemen, zoals lelies en hyacinten.

Hoogte

De plant is een middelgrote wilde tulp, met een hoogte die varieert tussen de 15 en 30 centimeter, hoewel uitzonderingen tot 40 centimeter kunnen reiken. De stengel is dun en recht.

Bloemkleur

De bloemen van *Tulipa biebersteinia* zijn geel. Ze zijn bekervormig en openen in de volle zon tot een stervorm. De bloemdekbladeren zijn van binnen geel en aan de buitenkant vaak groenachtig of roodbruin getint. De meeldraden zijn ongeveer half zo lang als de bloemdekbladeren.

Bladkleur

De plant heeft twee tot drie basale bladeren, die lineair tot lancetvormig zijn. Ze zijn meestal grijsgroen, gegroefd en afstaand. Het onderste blad is gewoonlijk het breedste.



Bloeiperiode

De bloeiperiode van deze tulp valt vroeg in het voorjaar, doorgaans in april en mei. Het is een zogenaamde lentefemeroïde, wat betekent dat het bovengrondse deel van de plant snel groeit en bloeit, om vervolgens weer af te sterven wanneer de zomerhitte intreedt.

Standplaats

Als steppeplant is *Tulipa biebersteinia* afhankelijk van een zonnige standplaats. De grond moet goed doorlatend zijn en bij voorkeur kalkhoudend. De plant gedijt op hellingen, graslanden en in open bosgebieden (waarnaar het synoniem 'eikentulp' verwijst), wat wijst op de behoefte aan een droge zomer om te kunnen rusten.

Herkomst

Tulipa biebersteinia is inheems in een groot gebied dat zich uitstrekt van Oost-Europa (met name de Zwarte Zeeregio) tot de Kaukasus, Turkije en delen van Centraal-Azië. Het komt vaak voor in de steppes en droge eikenbossen.

Soort gewas

Het is een overblijvend kruidachtig bolgewas (*bulbous geophyte*). Net als veel botanische tulpen, is deze soort uitstekend geschikt voor verwildering, waarbij hij zich kan verspreiden in een tuin zonder jaarlijks opnieuw te hoeven worden geplant.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering gebeurt zowel vegetatief door dochterbollen als generatief door zaad. De bollen produceren dochterbolletjes aan de basis. Zaadvermeerdering is effectief; de zaden ontkiemen in de herfst en de plant verspreidt zijn zaden wanneer de droge vrucht (doosvrucht) in de zomer openbarst.

Klimaatzone

De plant is zeer goed aangepast aan continentale klimaten. Het is een winterharde soort die de koude winters van Oost-Europa en de Kaukasus kan weerstaan. De sleutel tot succesvolle verwildering ligt in het bieden van een droge en warme rustperiode in de zomer.

Insecten

Tulipa biebersteinia is een belangrijke vroege voedselbron voor insecten. De bloemen worden bestoven door bijen, wespen, kleine kevers en vliegen. Het is een drachtplant die zowel nectar als stuifmeel levert.

Bronvermelding

<https://silkadv.com/en/content/tulipa-biebersteiniana>

<https://gd.eppo.int/taxon/TULBB>

<https://tuinadvies.nl/plantengids/20787/tulipa-species/cultivars>



Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Tulipa</i> (tulband); <i>biebersteinia</i> (vernoemd naar botanicus F.A. Marschall von Bieberstein)
Taxonomie	<i>Rijk:</i> Plantae, <i>Familie:</i> Liliaceae, <i>Geslacht:</i> <i>Tulipa</i> , <i>Soort:</i> <i>T. biebersteinia</i>
Synoniemen	<i>Tulipa quercetorum</i> (eikentulp), soms gecombineerd met <i>T. sylvestris</i>
Variëteiten en cultivars	Geen breed erkende cultivars; wordt in zijn natuurlijke vorm geteeld
Familie	Liliaceae (Liefamilie)
Hoogte	15 tot 30 centimeter (tot 40 cm)
Bloemkleur	Geel, bekervormig, buitenkant vaak groenachtig/roodbruin getint
Bladkleur	Grijsgroen, lineair-lancetvormig, gegroefd
Bloeiperiode	April tot mei (vroeg lente)
Standplaats	Volle zon; goed doorlatende, droge en liefst kalkhoudende grond
Herkomst	Oost-Europa, Kaukasus, Turkije en Centraal-Azië (steppegebieden)
Soort gewas	Bolgewas (<i>bulbous geophyte</i>), meerjarig, verwilderaar
Vermeerderingswijze	Dochterbollen en zaad
Klimaatzone	Zeer winterhard, vereist droge en warme zomers
Insecten	Bestoven door bijen, wespen, kevers en vliegen (drachtplant)

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>